

VÝKONNOSTNÉ ZMLUVY SAV 2024–2026

Ukazovatele výkonnostnej zmluvy

Parazitologický ústav SAV, v. v. i.

Základné informácie o v. v. i.

Názov

Parazitologický ústav SAV, v. v. i.

Štatutárny zástupca

prof. MVDr. Marián Várady, DrSc.

Adresa

Hlinkova 3, 040 01 Košice

Kontaktné údaje

varady@saske.sk, pausav@saske.sk, +421 55 6331411

Webová stránka

<http://pau.saske.sk>

TEMATICKÝ OKRUH: EXCELENTNÝ VÝSKUM**Významné publikačné výstupy vedeckého výskumu****Ukazovateľ**

Priemerný ročný počet excelentných vedeckých publikačných výstupov s významným autorským podielom inštitúcie vo vedeckých časopisoch v databáze Scopus, ktoré spadajú do 10 % najlepších časopisov s najvyšším SJR v kategórii alebo vo vednej oblasti a vedecké články, ktorých časopis má v Nordic List úroveň 2.

Východisková hodnota

Priemerná hodnota PaÚ SAV, v. v. i. v r. 2020-2023: 3,75

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Navýšiť publikačnú aktivitu na priemernú hodnotu 4,00

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

V rámci akreditácie Parazitologického ústavu Slovenskej akadémie vied, verejnej výskumnej inštitúcie (ďalej len „PaÚ SAV, v. v. i.“) medzinárodným hodnotiacim panelom za obdobie 2016-2021 získalo pracovisko v časti „Scientific quality and productivity“ hodnotenie C. Je nutné poznamenať, že toto hodnotenie bolo odrazom predovšetkým absencie patentov a financií z externých zdrojov a z európskych medzinárodných grantových schém. V kontraste s týmto bola publikačná aktivita PaÚ SAV, v. v. i. hodnotená veľmi pozitívne, konkrétne medzinárodný panel konštatoval: *“The list of publications is impressive, quite often it includes journals with higher impacts than average for the field. In 2021 number of scientific papers was 1,9 per researcher FTE, which is a good result.”*

Konštantne vysokú publikačnú aktivitu PaÚ SAV v. v. i. podčiarkuje aj fakt, že v zmysle výkonového financovania za roky 2021-2022 bolo pracovisko v rámci II. oddelenia vied SAV hodnotené nadpriemerne. Pri hodnotení ústavných publikácií evidovaných v databáze Scopus, ktorých časopis spadá do 10 % najlepších časopisov s najvyšším SJR vo vednej oblasti (prvý decil), sa organizácia umiestnila medzi najlepšimi pracoviskami. PaÚ SAV, v. v. i. obsadil 2.-4. miesto v rámci II. oddelenia vied SAV pri hodnotení publikácií evidovaných v prvom decile, ako aj v prvom a druhom kvartile, pričom išlo o publikácie s významným autorským podielom pracoviska (prvý alebo korešpondujúci autor bol z PaÚ SAV, v. v. i.).

Podľa „Zásad systému výkonnostných zmlúv SAV“ by mali organizácie SAV, ktoré mali v hodnotení akreditácie za obdobie 2016-2021 v časti „Scientific quality and productivity“ hodnotenie C, zlepšiť výkon v danej oblasti o 10 %. V rokoch 2020-2023 publikovali vedeckí pracovníci PaÚ SAV v. v. i. priemerne 3,75 publikácie s významným autorským podielom pracoviska. Táto východisková hodnota sa skladá z publikácií evidovaných v dvoch databázach: 1) vedecké články nachádzajúce sa v databáze Scopus, pričom časopis spadá do 10 % najlepších časopisov s najvyšším SJR v kategórii alebo vo vednej oblasti; a 2) vedecké články, ktorých časopis má v Nordic List úroveň 2.

Cieľom PaÚ SAV, v. v. i. v rámci významných publikačných výstupov je navýšiť túto hodnotu o 10 %, čo znamená zvýšenie na priemernú úroveň 4,00 významných publikačných výstupov s významným autorským podielom pracoviska za jeden rok.

TEMATICKÝ OKRUH: EXCELENTNÝ VÝSKUM

Významné granty

Ukazovateľ

Priemerný ročný počet hodnotených grantových žiadostí vo významných medzinárodných grantových schémach.

Východisková hodnota

V rokoch 2020–2023 PaÚ SAV, v. v. i. nepodal žiadnu grantovú žiadosť vo významnej medzinárodnej grantovej schéme.

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Podanie dvoch grantových žiadostí do významnej medzinárodnej grantovej schémy z ktorých bude jedna vyhodnotená a jedna podaná.

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

V rámci akreditácie medzinárodným hodnotiacim panelom v časti „Scientific quality and productivity“ bolo odporúčanie medzinárodného panelu ohľadne významných zahraničných grantov nasledovné: *“A big problem is the lack of considerable external funding from abroad. There are no major research grants from the EU H2020. The lack of the EU projects in 6 years financed from EU structural funds is alarming.”*

Absencia európskeho projektu je nespochybniteľná, avšak neodráža pasivitu alebo nezáujem pracoviska takýto projekt získať. Viacerí vedeckí pracovníci rôznych výskumných tímov PaÚ SAV, v. v. i. sú členmi európskych COST programov a pravidelne sa stretávajú s tímami špičkových európskych parazitologických pracovísk. Pracovisko bolo zapojené v rokoch 2020–2023 v štyroch projektoch COST a ako subkontraktor participovalo v európskom projekte BiodivERsA. PaÚ SAV, v. v. i. má s mnohými európskymi krajinami dlhodobú spoluprácu, vrátane európskych lídrov v oblasti parazitológie, akými sú Nemecko a Francúzsko. Na základe našich skúseností, a naši zahraniční partneri nám to niekoľkokrát potvrdili, za posledných 10 rokov neboli výzvy európskych projektov, ktoré by boli zamerané na parazitológiu, a do ktorých by sa pracovisko mohlo aktívne zapojiť. Nové výzvy neustále sledujeme a s našimi zahraničnými partnermi komunikujeme o spoločných partnerstvách a možnostiach v rámci európskych projektov.

Aj napriek absencii medzinárodného projektu je neformálna spolupráca vedeckých pracovníkov PaÚ SAV, v. v. i. s partnerskými inštitúciami v Európe, Severnej Amerike a Ázii veľmi dobrá a efektívna, čo dokumentuje fakt, že každoročne v približne 50 percentách vedeckých publikácií je medzinárodný autorský kolektív.

Cieľom PaÚ SAV, v. v. i. v rokoch 2024–2026 v rámci ukazovateľa „Významné granty“ bude podanie dvoch medzinárodných významných grantových žiadostí, z ktorých bude v príslušnej grantovej schéme jedna vyhodnotená a ďalšia podaná.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ VÝSKUMNÉ PROSTREDIE

Internacionalizácia výskumného prostredia

Ukazovateľ

Podiel „zahraničných“ doktorandov, post-doktorandov a pracovníkov na celkovom počte vedeckých pracovníkov.

Východisková hodnota

Priemerný podiel „zahraničných“ doktorandov, post-doktorandov a vedeckých pracovníkov na celkovom počte vedeckých pracovníkov v období 2020-2023: 6,68 %

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Navýšiť podiel „zahraničných“ doktorandov, post-doktorandov a vedeckých pracovníkov na celkovom počte vedeckých pracovníkov v období 2020-2024 minimálne o 1 % (prijatie jedného zahraničného pracovníka): 7,78

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Parazitologický ústav SAV, v. v. i. podporuje internacionalizáciu výskumného prostredia a snaží sa dávať príležitosť aj zahraničným uchádzačom o doktorandské štúdium, dôkazom čoho je to, že pracovisko vypisuje každoročne témy doktorandského štúdia aj v anglickom jazyku, čím otvára možnosti uchádzať sa o danú vedeckú tému aj študentom zo zahraničia. Neformálna medzinárodná spolupráca pracoviska je veľmi dobrá, o čom svedčí zhruba polovičný počet vedeckých publikácií uverejnených medzinárodným vedeckým autorským kolektívom. Jednotlivé vedecké laboratóriá spolupracujú so špičkovými kolektívami naprieč Európou, ale aj v Severnej Amerike a Ázii. Cieľom ústavu je prijímať do pracovného pomeru kvalitných vedeckých pracovníkov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, teda aj zo zahraničných pracovísk. Možnosti pracoviska zamestnať vedeckých pracovníkov zo zahraničia významnou mierou závisia od finančných možností ústavu, limitu počtu zamestnancov, generaçnej obmeny vedeckých pracovníkov, a pod.

Na prelome rokov 2022/2023 prijal PaÚ SAV, v. v. i. na pozíciu samostatných vedeckých pracovníkov a postdoktoranda štyroch kolegov z Ukrajiny v rámci „Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti - Štipendiá pre excelentných výskumníkov ohrozených vojnovým konfliktom na Ukrajine, 09I03-03-V01“.

V roku 2023 nastúpili na interné doktorandské štúdium dvaja zahraniční študenti, jeden z Ukrajiny a jeden z Kene.

Cieľom PaÚ SAV, v. v. i. bude naďalej podporovať integráciu zahraničných vedcov do výskumných tímov pracoviska v rámci dlhodobej a efektívnej medzinárodnej spolupráce pracoviska, vytvárať podmienky pre kvalitný výskum a kariérny rast vedeckých pracovníkov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. Snahou pracoviska je navýšiť do budúcnosti podiel zamestnancov zo zahraničia a vytvoriť zdravé konkurenčné prostredie na pracovisku.

V budúcom období plánujeme navýšiť priemerný podiel „zahraničných“ doktorandov, postdoktorandov a vedeckých pracovníkov na celkovom počte vedeckých pracovníkov z doterajších 6,68 minimálne o 1 %, t. j. na hodnotu 7,78 %. K požadovanému navýšeniu dôjde prijatím jedného nového zahraničného výskumníka pri zachovaní celkového počtu všetkých výskumníkov na pracovisku.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ VÝSKUMNÉ PROSTREDIE

Veková vyváženosť a rodová rovnosť

Ukazovateľ

Podiel zamestnancov v dôchodkovom veku ku všetkým zamestnancom.

Východisková hodnota

Podiel zamestnancov v dôchodkovom veku na celkovom počte zamestnancov (priemer za roky 2020-2023): 9 %

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Znížiť podiel zamestnancov v dôchodkovom veku na celkovom počte zamestnancom v období 2020-2024 aspoň o 1 % (ukončenie pracovného pomeru jedného zamestnanca): 8 %

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

V predchádzajúcom období rokov 2020-2023 boli vekové skupiny zamestnancov zastúpené nasledovne: dôchodcovia (10,6%; 8,5%; 8,5%; 8,5%), zamestnanci vo veku do 40 rokov (27,6%; 27,6%; 29,7%; 31,9%), muži (25,5%; 23,4%; 23,4%; 25,5%). Veková skladba zamestnancov organizácie je momentálne dobrá s pozitívnou perspektívou. Podiel zamestnancov v dôchodkovom veku ku všetkým zamestnancom v predošlom období bol 9,0 % a podiel zamestnancov vo veku do 40 rokov ku všetkým zamestnancom bol 29,2 %.

Strategickým cieľom PaÚ SAV, v. v. i. je redukovať podiel vedeckých pracovníkov v dôchodkovom veku vzhľadom ku celkovému počtu vedeckých pracovníkov a podporiť kariérny rozvoj mladých vedeckých pracovníkov. Snahou pracoviska je udržať aktuálny podiel zamestnancov vo veku do 40 rokov, zamestnať úspešných absolventov doktorandského štúdia, ako aj umožniť návrat žien po materskej dovolenke na pracovisko s ohľadom na dostupné mzdové prostriedky. Rovnako je snahou organizácie realizovať generačnú obmenu vedeckých pracovníkov s prihliadnutím na konkrétne prípady a špecifiká, kedy sa bude pri posudzovaní úväzku vedeckých pracovníkov v dôchodkovom veku prihliadať na prínos v oblasti vedecko-publikačnej, organizačnej a pedagogickej.

V budúcom období plánujeme znížiť priemerný podiel zamestnancov v dôchodkovom veku na celkovom počte zamestnancov z doterajších 9,04 minimálne o 1 %, t. j. na hodnotu 8,04 %. K požadovanému zníženiu dôjde ukončením pracovného pomeru u jedného vedeckého pracovníka v dôchodkovom veku pri zachovaní celkového počtu všetkých výskumníkov na pracovisku.

TEMATICKÝ OKRUH: SPOLOČENSKÝ DOSAH VÝSKUMU

Významné popularizačné výstupy

Ukazovateľ

Priemerný ročný počet významných popularizačných výstupov.

Východisková hodnota

2,25

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

2,50

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Vedeckí pracovníci PaÚ SAV, v. v. i. sa pravidelne zúčastňujú vedecko-popularizačných podujatí, ako sú Európska noc výskumníkov, Deň otvorených dverí na PaÚ SAV, v. v. i., Noc múzeí a galérií, a na výstave Agrokomplex. Okrem toho, vedúci jednotlivých laboratórií a zodpovední riešitelia projektov sú podporovaní, aby zámery a výsledky svojho výskumu prezentovali v sekcii Aktuality na webovej stránke SAV a poskytovali odborné vyjadrenia k témam aktuálne rezonujúcim v spoločnosti. V rokoch 2020 až 2023 vedeckí pracovníci PaÚ SAV, v. v. i. boli prizvaní alebo poskytli svoje vyjadrenia v deviatich rozhlasových a televíznych reláciách, čo predstavuje priemernú ročnú aktivitu 2,25.

Cieľom PaÚ SAV, v. v. i. v rámci významných popularizačných výstupov je navýšiť túto hodnotu do konca roka 2026 minimálne o 10 %, to znamená priemerne 2,50 výstupov za jeden rok. Naším zámerom je zviditeľniť spoločensky atraktívne témy z oblasti parazitárnych ochorení ľudí, zvierat aj rastlín širokej verejnosti prostredníctvom verejnoprávnych audiovizuálnych, rozhlasových aj printových médií s celoslovenským dosahom. Za účelom bezproblémového dosiahnutia tohto cieľa budú všetci vedeckí pracovníci, vrátane doktorandov, čo najskôr podrobne oboznámení s Komunikačným manuálom SAV a v rámci popularizačných a propagačných aktivít im bude poskytnutá stála pomoc a súčinnosť zo strany novovymenovaného Koordinátora popularizácie vedy na pracovisku.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ RIADENIE VEDY A VÝSKUMU

Každá v.v.i. vypracuje podklady pre štyri typy ukazovateľov a tieto podklady predloží príslušnému hodnotiacemu panelu pri hodnotení plnenia výkonnostných zmlúv 2024–2026.

Ukazovateľ: Stratégia a akčný plán

V.v.i. si vypracuje/aktualizuje svoju stratégiu, ktorú predloží príslušnému hodnotiacemu panelu najneskôr do 30. júna 2025 (v.v.i., ktoré majú vo výkonnostnej zmluve podmienku povinného spájania, predložia vypracovanú stratégiu do 30. júna 2026).

Výstup: *Aktualizovaná stratégia v.v.i. (do 30. júna 2025, resp. 2026 v prípade spájajúcich sa organizácií).*

Podklad pre hodnotiaci panel: Správa v.v.i. hodnotiaca implementáciu stratégie a akčného plánu v.v.i. v rokoch 2024–2026.

Ukazovateľ: Ľudské zdroje

Podklad pre hodnotiaci panel: Správa v.v.i. o nakladaní s ľudskými zdrojmi na v.v.i. v období 2024–2026.

Ukazovateľ: Výkazníctvo a kontrola

Podklady pre hodnotiaci panel: Výročné správy v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026, stanoviská Ekonomicko-technického odboru Úradu SAV a vedenia príslušného oddelenia vied SAV a pod.

Ukazovateľ: Implementácia riadiacich štruktúr a kvalita riadenia

Podklady pre hodnotiaci panel: Správy o (príp. zápisnice z) činnosti vedeckej a správnej rady v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026, správa o činnosti medzinárodného poradného panelu v.v.i. za obdobie 2024–2026, správy o činnosti dozornej rady v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026 (vypracované dozornou radou v.v.i.) a pod.